

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 34537-02-13 M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

בפני כבוד השופטת אנה שניידר

M.J.A HOLIDAY RENTALS LTD.

התובעת

נגד

REJWAN TRAVEL SERVICE LTD.

הנתבעת

פסק דין

הרקע והשתלשלות ההליכים המשפטיים

1. עניינה של תובענה זו, שהוגשה ביום 18.2.13, עוולות מסחריות על פי חוק עוולות מסחריות התשנ"ט – 1999 (להלן – "חוק עוולות מסחריות" או "החוק"), אשר לטענת התובעת מבוצעות כלפיה על ידי הנתבעת.

2. כפי שעולה מכתב התביעה, התובעת הינה חברה המפעילה אתר באינטרנט בשם " MY JERUSALEM APARTMENTS" (להלן – אתר התובעת) להספקת דירות מגורים יוקרתיות בישראל לתיירים, לשם שכירות קצרת טווח.

העסק, תחת הלוגו הזהה, הוקם כבר לפני מספר שנים על ידי הגב' סבינה בש, ובשלב מסוים הועברו כל עסקי ההשכרה לתובעת.

לטענת התובעת, העסק צבר מוניטין רב והפך להיות הגורם הראשון אליו פונים תיירים, במיוחד מארצות הברית, החפצים לשכור דירת אירוח בעת טיולם בישראל.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13-02-34537 M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

3. התובעת טוענת כי הנתבעת הינה חברת תיירות המפעילה אתר באינטרנט בשם " GOOD

"MORNING JERUSALEM" (להלן – אתר הנתבעת), ובמהלך חודש נובמבר 2012,

פנתה לחברת גוגל בבקשה להציג פרסומת בדמות קישור ממומן לאתר שלה, באופן שיציג

את אתר הנתבעת בראש רשימת תוצאות החיפוש כל אימת שמשתמש מקליד מילות חיפוש

בנוגע לשכירת דירות בירושלים לטווח קצר.

לטענת התובעת, במסגרת מלות החיפוש נכללו המילים MY JERUSALEM

APARTMENTS, דהיינו שמו של אתר התובעת.

במילים אחרות, נטען כי עקב ההצגה האמורה נפגעו עסקיה של התובעת, הואיל והמשתמש

היה מגיע תחילה לאתר הנתבעת ולא לאתר התובעת.

4. התובעת טוענת כי הנתבעת ביצעה ומבצעת כלפיה שלוש עוולות מסחריות מתמשכות:

גניבת עין בהתאם לסעיף 1(א) לחוק עוולות מסחריות, תיאור כוזב בהתאם לסעיף 2(א)

לחוק, והתערבות לא הוגנת בהתאם לסעיף 3 לחוק, ועל כן היא זכאית לפיצוי.

5. לאחר שהוגשו סיכומי הצדדים, לרבות סיכומי התשובה מטעם התובעת, הגישה הנתבעת

בקשה למחיקת סעיפים מסיכומי התשובה של התובעת ולהגשת סיכומי תשובה מתוקנים

על ידה, בטענה כי הם כוללים טענות עובדתיות חדשות המהוות מקצה שיפורים של ממש

לאמירותיו של נציג התובעת בחקירתו הנגדית.

לאחר עיון בטענות הצדדים ולמען היעילות והחיסכון, אינני מורה על הגשת סיכומי תשובה

מתוקנים, והתייחסות לטענות הצדדים בהקשר זה תינתן, במידת הצורך, בהמשך.

המתווה הנורמטיבי

6. סעיף 1 לחוק עוולות מסחריות, שעניינו גניבת עין, קובע:

"(א) לא יגרום עוסק לכך שנכס שהוא מוכר או שירות שהוא

נותן, ייחשבו בטעות כנכס או כשירות של עוסק אחר או כנכס

או כשירות שיש להם קשר לעוסק אחר.

(ב) שימוש של עוסק בשמו בתום לב, לשם מכירת נכס או מתן

שירות, לא ייחשב כשלעצמו גניבת עין".

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13-02-34537-M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

7. סעיף 2 לחוק, שעניינו תיאור כוזב, קובע:

"(א) לא יפרסם עוסק מידע ולא יגרום לפרסום מידע, אשר הוא יודע או שהיה עליו לדעת שהוא אינו נכון, לגבי עסק, מקצוע, נכס או שירות, שלו או של עוסק אחר (להלן – תיאור כוזב).

(ב) המפיץ פרסום של עוסק אחר או מטעמו הכולל תיאור כוזב, או מי שהחליט בפועל על פרסום תיאור כוזב כאמור, לא יישא באחריות לפי סעיף זה, אלא אם כן ידע שהתיאור כוזב, או שהתיאור כוזב על פניו".

8. סעיף 3 לחוק, שעניינו התערבות לא הוגנת, קובע:

"לא ימנע ולא יכביד עוסק, באופן לא הוגן, על גישה של לקוחות, עובדים או סוכנים אל העסק, הנכס או השירות של עוסק אחר".

9. סעיף 13(א) לחוק קובע, כי בית המשפט רשאי, על פי בקשת התובע, לפסוק לו לכל עוולה פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 ₪. לפי סעיף קטן (ב) לסעיף 13 האמור, יראו עוולות המתבצעות במסכת אחת של מעשים כעוולה אחת.

יצוין, כי על פי סעיף 12 לחוק, הסעד לפי סעיף 13 לא חל על עוולת תיאור כוזב והתערבות לא הוגנת, שלגביהן יש להוכיח נזק.

טענות התובעת

10. התובעת טוענת כי פרסום המודעה בקישור ממומן במנוע החיפוש של גוגל תחת שמה של הנתבעת, שהיא חברה המתחרה בתובעת, מהווה עוולה מסחרית על פי החוק, שכן באמצעות שימוש בשמה של התובעת במסגרת הקישור הפרה הנתבעת את זכויות התובעת בשמה, ופעלה להטעיית משתמשי מנוע החיפוש.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13-02-34537 M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

11. לעניין עוולת גניבת עין טוענת התובעת, בסעיפים 21 – 47 לסיכומיה, כי הוכח הן המוניטין שלה והן קיומו של חשש סביר להטעיית הציבור, שני האלמנטים הדרושים להוכחת עוולת גניבת עין.

12. לעניין עוולת תיאור כוזב טוענת התובעת, בסעיפים 48 – 51 לסיכומיה, כי הצגת שם התובעת בכותרת הקישור הממומן מהווה פרסום שאינו נכון לגבי השירות המוצע, אשר גורם לנחשף לפרסום לסבור כי השירות המוצע על ידי אתר הנתבעת, אליו הגיע באמצעות הקשה על הקישור הממומן, מסופק על ידי עוסק אחר, התובעת.

13. לעניין עוולת התערבות בלתי הוגנת טוענת התובעת, בסעיפים 52 – 54 לסיכומיה, כי פרסום הקישור הממומן תוך אזכור מילת החיפוש ובכלל זה שם התובעת מכביד את גישת הלקוחות הפוטנציאליים, עובדים, או סוכנים אל האתר של התובעת.

14. התובעת טוענת כי פעולת הנתבעת נעשית באופן לא הוגן - עצם השימוש במילות החיפוש במסגרת כותרת הקישור הממומן, תוך הסתרת שם הנתבעת, מהווה ניצול של מנוע החיפוש ואמצעי הקישורים הממומנים לשם קידום עסקי הנתבעת תוך ניצול שמה של התובעת והמוניטין שלה.

15. לטענת התובעת, הנתבעת הינה בגדר "הביצה שהתחפשה", והתנהגותה הקלוקלת אינה מופנית אך ורק כלפי התובעת, אלא כלפי כל החברות הפועלות בתחום ההשכרה קצרת הטווח.

לטענתה, הנתבעת ידעה על קיומה של התובעת, ועל אף זאת המשיכה לעשות שימוש בקישור הממומן המפר עד להגשת התביעה, וגם אז נאותה רק להסיר את המילה "my".

16. הואיל ולטענת התובעת, השימוש שעושה הנתבעת בשם האתר של התובעת ו/או בשמה של התובעת באופן המטעה את הציבור, פוגע קשות בשמה של התובעת ובמוניטין הרב עליו שקדה רבות – על כן, היא תובעת סכום של 100,000 ש"ח, ללא הוכחת נזק, בהתאם להוראות סעיף 13(א) לחוק.

על אף שלטענת התובעת היא הייתה רשאית לתבוע את הסכום האמור בשל כל אחת משלוש העוולות בנפרד - משיקולי אגרה, החליטה התובעת להסתפק בסכום של 100,000 ש"ח.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13-02-34537 M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

טענות הנתבעת

17. לטענת הנתבעת, מדובר בתביעה משוללת יסוד, שכן אין לתובעת כל זכות או עילה כנגד הנתבעת.

הנתבעת טוענת כי אילו היה מדובר בתביעה ראויה, הייתה התובעת מגישה תביעה לבית המשפט המחוזי ודורשת סעד של מניעה והפסקת הפעילות ה"מעוולת" של הנתבעת, והימנעותה של התובעת לעשות כן מעידה בעד עצמה.

18. הנתבעת טוענת כי היא הינה חברה ותיקה, המספקת מזה עשרות שנים קשת רחבה של שירותים בתחום התיירות הנכנסת, ובין היתר, הפעלת אתר הנתבעת אשר הוקם והופעל כבר בראשית שנות ה-90, הופרט על ידי משרד התיירות בשיתוף פעולה עם עיריית ירושלים, ונקנה על ידי הנתבעת במכרז בשנת 1995.

19. לטענת הנתבעת, הבעלים של האתר הינה הגב' סבינה בש ולא התובעת, ולכן אין יריבות בין התובעת לבין הנתבעת.

20. עוד נטען, כי הסיבה לשימוש הנתבעת בצירוף המילים הרלבנטיות MY JERUSALEM APARTMENTS במערכת הפרסום של גוגל הייתה כתוצאה מהצעת גוגל למילים רלבנטיות לתחום.

כמו כן נטען, כי גם דף הנחיתה אליו הובילו מודעות הנתבעת הוביל לאתר הנתבעת, בו לא נעשה כל שימוש בצירוף המילים, וגולש לא יכול היה לטעות ולחשוב שמדובר באתר התובעת (אם באמת זהו האתר שלה).

21. הנתבעת אינה מכחישה כי פנה אליה מר ניב מרילי מטעם התובעת וביקש הסרה של מודעות הפרסומת מטעמה, וכי היא הסכימה, בתום לב ולפנים משורת הדין, לבחון את הדבר מול הספק עמו היא עובדת, אולם, ככל הנראה, בשל טעות של הספק או כשל טכני של חברת גוגל, המודעות נשוא התביעה לא הוסרו.

לטענתה, התובעת הקימה מהומה על לא מאומה, בניסיון לקבל כספים שאינם מגיעים לה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13-02-34537 M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

22. הנתבעת טוענת כי אין כל מחלוקת שעל פי הפסיקה המנחה, רשאית הנתבעת לעשות שימוש בכל מילה שהיא, לרבות סימני מסחר רשומים, כ"הדק" (Trigger Word) להופעת פרסומות מטעמה במערכת הפרסום של גוגל, וכי טענתה של התובעת מתמצת בכך שהיא טוענת לזכויות בצירוף המילים, שבגינן חברות אחרות אינן יכולות לעשות שימוש בצירוף כחלק ממודעות הפרסומות מטעמן.
- לטענת הנתבעת, בשל כך סבורה התובעת כי עומדות לה עילות מכוח חוק עוולות מסחריות, ולא היא.
23. הנתבעת טוענת כי התובעת לא השכילה להוכיח או להבהיר מה מקור הזכות לה היא טוענת בצירוף המילים "My Jerusalem Apartments", ולא הוכיחה כי היא עשתה שימוש בצירוף המילים, כל שכן היא כשלה כישלון חרוץ בהוכחת מוניטין, הכרה, והוקרה של קהל הלקוחות את צירוף המילים בקשר עם התובעת, ובהעדר זכות - אין עילה, ובהעדר עילה - אין סעד ולכן דין התביעה דחייה מוחלטת.
24. עוד נטען כי מדובר בצירוף מילים שאינו זכאי כלל להגנה בשל היותו גנרי בתחום מתן השירותים, ולמצער תיאורי - באופן שמעניק הגנה מצומצמת עד מאד ורק במקרים נדירים בהם יוכח כי הצירוף התיאורי זכה לאופי משני נחשק.
25. לטענת הנתבעת, גם יסוד ההטעיה אינו מתקיים, שעה שבשונה מבחינת שאלת הפרתו של סימן מסחר רשום, שבמסגרתו בודקים את הדמיון בין צירופי המילים בלבד, הרי שבמסגרת בחינת קיומה של עוולת גניבת עין בודקים את מכלול פעולותיה של הנתבעת, ובענייננו - בחינת המכלול מעידה ללא כל ספק שלא תיתכן הטעיה: מודעת הפרסומות כוללת בכותרת ובמובלט את כתובת אתרה של הנתבעת, אתר הנתבעת אף אינו דומה לאתר התובעת (לא בשם המתחם, ולא בעיצוב, ולא בשם המותג).
26. הנתבעת טוענת כי גם העוולות האחרות הנטענות על ידי התובעת לא מתקיימות, ומבהירה כי לאור הוראות סעיף 12 לחוק עוולות מסחריות, התובעת אינה יכולה לזכות בסעד של פיצוי ללא הוכחת נזק ועל כן, בית המשפט כלל לא נדרש לדון ולהכריע בסוגיות אלה, המהוות סוגיות תיאורטיות שאין להן נפקות מעשית.
- זאת מעבר לעובדה כי יסודות העוולות אינם מתקיימים שעה שלתובעת אין כלל זכויות בצירוף המילים, וכל פעולותיה של הנתבעת נעשו באופן הוגן וכדין.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13-02-34537 M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

דיון והכרעה

27. השאלה שעומדת בפנינו בתיק זה הינה – האם בנסיבות העניין מדובר בעוולות מסחריות על פי החוק.

28. ראשית יצוין, כי הואיל והתובעת מבקשת סעד לפי סעיף 13 לחוק, דהיינו פיצויים ללא הוכחת נזק, והואיל ועל פי סעיף 12 לחוק סעד זה לא חל על עוולת תיאור כוזב לפי סעיף 2 לחוק ועל עוולת התערבות בלתי הוגנת לפי סעיף 3 לחוק ויש להוכיח לגביהן נזק – הרי שעלינו להתרכז אך ורק בבחינת העוולה של גניבת עין, לפי סעיף 1 לחוק.

האם קיימת בענייננו עוולה של גניבת עין על פי סעיף 1 לחוק

29. על מנת לבסס עוולה של גניבת עין, אשר ייעודה הוא להגן על מוניטין שרכש אדם בעסק, על התובע להוכיח שני תנאים מצטברים:

- א. מוניטין שיש לטובין או לשם העסק;
- ב. חשש סביר להטעיית הציבור לחשוב כי הטובין שמציע הנתבע הם טובין של התובע, או כי הם קשורים אליו.

בהעדר אחד משני היסודות האמורים – לא תקום עוולה של גניבת עין.
(ראה ע.א. 5792/99 תקשורת וחינוך דתי- יהודי משפחה (1997) בע"מ – עיתון "משפחה" ואח' נגד אס.בי.סי. פרסום שיווק וקידום מכירות בע"מ – עיתון "משפחה טובה" ואח' פ"ד נ"ה (3) 933 (להלן – פרשת "משפחה").

30. בפרשת "משפחה" נקבע, כי בראש ובראשונה על התובע להוכיח כי נתקיים בטובין אופי מבחין מיתר הטובין של העוסקים בענף.
באין הבחנה בין טובין של התובע לבין טובין של זולתו - לא ניתן לומר כי קם לו מוניטין ייחודי כנדרש.

עוד נקבע, כי כשמדובר בשם של עסק על התובע להוכיח כי בתודעתו משייך הציבור שם זה לעסקו שלו, וכמסקנה נדרשת מכך - ששימוש באותו שם עשוי להביא להטעייה, וגם כאן יהיה על התובע להוכיח ייחודיות שיש בו בשם, ייחודיות המשייכת עצמה לו ורק לו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13-02-34537 M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

1 כך למשל, אם השם שבו מדובר הוא שם שגרתי בשפה לתיאור הטובין, להבדיל למשל,
2 משם דמיוני – לא תהיה הגנה של עוולת גניבת עין.

3
4 **31. בפרשת "משפחה" נקבע גם כי לא כל שם או סימן זכאי להגנת גניבת עין.**

5
6 שם גנרי, דהיינו הסוג או הזן שאליו משתייך הנכס או השירות, אינו זוכה להגנה כלל,
7 משום שאין אדם זכאי להשתלט על שם גנרי.

8
9 שם תיאורי, דהיינו המתאר תכונות או רכיבים של נכס או שירות, יוכל לזכות בהגנה
10 מועטה ביותר, ורק במקרים נדירים כאשר הוכח כי אותו שם תיאורי רכש לעצמו אופי
11 מבחין, משמעות משנית, המייחדת אותו ומקשרת אותו עם הטובין של אותו עסק.

12
13 שם מרמז (Suggestive), המרמז על הטובין בלי שמתאר אותם מפורשות, זוכה להגנה
14 מוגברת, ואילו שם "שרירותי" או דמיוני, שהומצא בעיקר כסימן בעל אופי מבחין לטובין
15 מסוימים, זוכה להגנה הרחבה ביותר.

16
17 מתחרה כי ישתמש בשם "שרירותי" או דמיוני שבו משתמש הזולת באותו תחום עיסוק –
18 לא יתקשה בית המשפט להסיק הטעייה וכוונה להטעות.

19
20 **32. במצבי ביניים, כאשר קיים ספק אם סימנים, מלים, או צירופים מצויים בקטגוריה זו או**
21 **אחרת – יש לראותם ככלולים בקטגוריה המקנה להם הגנה פחותה ביותר, כמו משפחת**
22 **השמות הגנריים.**

23 **(ראה ע.א. 8981/04 אבי מלכה – מסעדת אוזי זהב נ. אוזי שכונת התקווה (1997) ניהול**
24 **מסעדות בע"מ ואח' (פורסם בנבו ביום 29.9.06).**

25
26 **33. במקרה שלפנינו, שוכנעתי כי צירוף המלים "MY JERUSALEM APARTMENTS"**
27 **מהווה צירוף גנרי ביחס להשכרת דירות בירושלים, הואיל וכל משכיר מתייחס לדירות שלו**
28 **, הנמצאות בירושלים, כסוג של דירות העומדות להשכרה.**

29
30 כשם שעורך דין לא יוכל להשתלט על המונח "עריכת דין", ומוכר מנועים לא יקנה
31 מונופולין ב"מנועי דיזל" (ראה **פרשת "משפחה"** עמ' 944 מול האות "ב") - כך גם לא ניתן
32 להשתלט על המילה "דירות", ובוודאי שכך המצב לגבי המילה "ירושלים".

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13-02-34537 M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

34. למצער, גם אם אקבל כי מדובר בסימן תיאורי, המתאר את התכונות של המשכיר, דהיינו דירות בירושלים – גם כך אין מקום להגנה, כאמור בפרשת "משפחה".

לחלופין גם אם מדובר במקרה זה בהגנה – הרי שזו משתרעת לאותה מילה בלבד, אך לא לצרופים שונים או להטיות, דהיינו לאותו צירוף מילים בלבד, ולא לצירוף המילים בתוספת מילים נוספות, כפי שעשתה הנתבעת.

במילים אחרות, די בכך שבאותה כותרת נשוא התביעה עם צירוף המילים בצמוד הוספה על ידי הנתבעת כתובת ACCOMODATION.CO.IL, כדי להגיע למסקנה כי אין המדובר בעוולת גניבת עין.

לא ראיתי לקבל בעניין זה את טענת התובעת, המפורטת בסעיפים 20 – 32 לסיכומי התשובה מטעמה, כי לא מדובר בשם גנרי אלא בשם רומז.

35. משהגעתי למסקנה האמורה – דין התביעה להידחות, ומתייתר הצורך לדון בכל יתר השאלות שהועלו לגבי יסודות העוולה, דהיינו - האם הוכח יסוד המוניטין, הכרה, והוקרה של קהל הלקוחות את צירוף המילים עם שירותי התובעת דווקא, וכן האם הוכח יסוד ההטעה.

בהקשר ליסוד ההטעה יוער, כי ראיתי לקבל את עמדת הנתבעת לפיה גם לו היה הגולש מקליק על מודעת הפרסומת - היה מגיע לאתר הנתבעת, שאינו דומה לאתר התובעת, וצירוף המילים אינו מופיע בו כלל.

הואיל ומדובר בדירות להשכרה לטווח קצר, הרי שעל הלקוח הפוטנציאלי הגולש באתר לבדוק פרטים רבים בטרם יקשור עסקה, ובדיקה זו של הגולש, בשים לב למכלול מצגי הנתבעת, לא יכולה להביא למצב שבו ירכוש אותו לקוח סחורה מן הנתבעת בסוברו כי מדובר בסחורה של התובעת דווקא.

בהקשר זה יש להפנות דווקא לדברי התובעת, בסעיף 44 לסיכומי התשובה מטעמה, אשר שם מודה התובעת כי ציבור היעד שעתיד להיחשף, לכאורה, להטעה הינו ציבור תיירותי מזדמן, אשר נעדר היכרות מוקדמת עם התובעת או עם הנתבעת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13-02-34537 M.J.A. Holiday Rentals. LTD נ' רג'ואן

עם זאת, לא ראיתי לקבל את טענות התובעת כי ציבור מזדמן זה מחפש דווקא את אתר התובעת "נוכח המלצות ונוכח הפרסום הזר הרב בו משקיעה התובעת מעבר לים".
אותו ציבור תיירותי מזדמן מחפש דירות להשכרה באופן כללי, והתובעת לא הוכיחה את אלמנט ההטעיה, שכן אין נפקא מינה מבחינתו של אותו ציבור מזדמן מהו שם העסק של משכירי הדירות לטווח קצר, כל עוד הוא מוצא דירה המתאימה לצרכיו.

סוף דבר

36. לאור כל האמור – התביעה נדחית.

אשר להוצאות – על אף התנהלות התובעת, שהגישה תביעה כאשר שתיים מתוך שלוש העוולות הנטענות בטלות מעיקרן לנוכח הוראות סעיף 12 לחוק עוולות מסחריות – לא ראיתי לקבל במלואן את טענות הנתבעת לגבי ההוצאות, ואני מחייבת את התובעת לשלם לנתבעת, תוך 30 ימים, הוצאות משפט וכן שכר טרחת עו"ד בסכום של 20,000 ₪, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום מתן פסק הדין ועד לתשלום המלא בפועל.

המזכירות תשלח העתק מפסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ו 19 אוקטובר 2015, בהעדר הצדדים.

אנה שניידר, שופטת